

něvadž ještě před vyrovnávacím rokem celé jmění st-lovo, zejména i zatajované součásti jeho staly se soudu, správci vyrovnávacímu a věřitelům známým, takže tu byla možnost posouditi, zda odpovídá slíbená kvota skutečnému jmění stěžovatelovu; okolnost ta však nečiní čin stěžovatelům beztrestným.

By újma na jmění, kterou pachatel zamýšlel zatajováním součástí svého jmění způsobiti svým věřitelům, skutečně byla nastala, vyžaduje se jen pro dokonáný zločin podvodného úpadku dle §u 205 a) tr. zák. Dopustil-li se však dlužník činu v této stati zákona uvedeného, v úmyslu, by tím uspokojení svých věřitelů nebo části jejich zmařil nebo zkrátil, a nenastala-li zamýšlená újma na jmění jen pro překážku v §u 8 tr. zák. uvedenou, dlužno ho činiti trestně odpovědným za pokus tohoto zločinu, ježto dotyčné činy projevují dostatečně t. j. měrou, nepřipouštějící vážných pochybností, opravdové rozhodnutí pachatelovo ku provedení trestného činu, t. j. způsobiti újmu na jmění věřitelů. Předpoklady ty v tomto případě nalézací soud zjišťuje. Neboť přijímá nejen za prokázáno, že stěžovatel dotyčné součásti svého jmění odstranil a zatajil, nýbrž také, že tak učinil, aby tím uspokojení svých věřitelů zkrátil. Zjišťuje zejména též, že obžalovaný jen pod tlakem trestních oznámení, podaných naň četnictvem pro zatajování dotyčného zboží, doznal a později písemně a protokolárně soudu vyrovnávacímu oznámil, že zmíněné věci zatajil a odstranil, pokud se týče, že je prý jen nedopatřením nepojal do inventury. Tím jest však též zjištěno, že stěžovatel neustoupil od pokusu dobrovolně, nýbrž že zločin podvodného úpadku nebyl dokonán jen pro překážku odjinud v to příšlou, na vůli stěžovatelově nezávislou, tedy pro překážku v §u 8 tr. zák. uvedenou. Jsou tedy zjištěny v rozsudku veškeré objektivní a subjektivní náležitosti nedokonaného zločinu podvodného úpadku dle §§ů 8, 205 a) tr. zák. Z toho plyne jednak, že rozsudek netrpí dovolávaným zmatkem dle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. a že zmateční stížnost je tudíž bezdůvodnou, jednak že rozsudek je stížen důvodem zmatečnosti dle §u 281 čís. 10 tr. ř. a to v neprospěch obžalovaného, ježto nalézací soud nevzal za polehčující, že zločin zůstal nedokonaným (§ 47 a) tr. zák.).

Čís. 1733.

Trestní odpovědnost nájemce (pachtýře) nemovitosti za opomenutí ochranných opatření ohledně otevřené jámy na nemovitosti.

(Rozh. ze dne 24. září 1925, Zm I 89/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 14. prosince 1923, jímž byl obžalovaný uznán vinným přečinem podle §u 335 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost, uplatňující zmatky čís. 5 a 9 a) §u 281 tr. ř., napadá svými vývody výlučně výrok nalézacího soudu, že bylo povinností

obžalovaného pachtýře, by žumpu na pachtované nemovitosti opatřil ochranným zařízením. Nálezací soud prý pro výrok ten vlastně vůbec neuvádí důvodů. Neboť okolnost, že stěžovatel musil si jako člověk normálně myslící býti toho vědom, že někdo může utrpěti úraz, zůstává-li hluboká jáma nepokrytou a nezajištěnou, povinnost stěžovatelovou nemůže prý odůvodňovati, jelikož by pak též každý jiný obyvatel domu mohl býti stihán. Poukazuje-li však nálezací soud k odůvodnění napadeného výroku na smlouvu mezi vlastníkem nemovitosti a stěžovatelem, činí prý tak nepřipadně, jelikož stěžovatel podle smlouvy byl povinen toliko k opravám až do 500 Kč ročně. Mimo to jde prý o smlouvu nájemní, nikoliv pachtovní, takže již podle 25. hlavy občanského zákona je nepochybně, že dotčená povinnost náleží toliko vlastníku nemovitosti, nikoli nájemci a pachtýři, neboť § 1096 obč. zák. praví, že pronajímatel jest zavázán, aby předmět nájemní na své útraty ve stavu upotřebitelném odevzdal a udržoval. Stížnost jest bezdůvodná. Jest sice správně, že nálezací soud, aspoň výslovně, nepřihlížel k oné části smlouvy, dle níž stěžovatel jest povinen, zapraviti ze svého práce udržovací jen až do 500 Kč ročně. Než stížnost přehlíží, že stěžovatel sám při hlavním přelíčení netvrdil, že by náklady na ochranné zařízení částku tu byly převyšovaly, takže již z toho důvodu nebylo na soudu, by se otázkou tou zvláště zabýval. Stěžovatel sice tvrdil ve svém průvodním návrhu, že nebezpečnému stavu jámy lze čeliti jen stavbou zdi, která by zamezila přístup na louku, nebo vyplněním jámy, což by vyžadovalo značných útrat. Ani v tomto návrhu však netvrdil, že by byly náklady převyšovaly 500 Kč, nehledě ani k tomu, že jest na snadě, že údaje návrhu jsou liché, neboť nelze nahlédnouti, proč by nestačilo ochranné zařízení lacinější, zejména železné neb dřevěné víko, jakého bylo dříve použito. Dovozuje-li tedy nálezací soud ze smlouvy a ostatně mimo to z výpovědi svědka K-a, že obžalovaný byl zavázán, aby žumpu opatřil ochranným zařízením, nemůže býti řeči o neúplnosti ve smyslu zmatku čís. 5 Šu 281 tr. ř.

Než nelze mluvit ani o tom, že napadeným výrokem byl porušen anebo nesprávně vyložen zákon. Jest sice správným názor zmateční stížnosti, že jde ve smyslu Šu 1091 obč. zák. o smlouvu nájemní, nikoliv pachtovní, že nájemce a podle Šu 1096 obč. zák. také pachtýř není povinen obstarati opravy neobvyklé a že jest na vlastníku nemovitosti, by udržoval nemovitost v upotřebitelném stavu, tedy také, by se staral o to, by žumpa na nemovitosti byla opatřena ochranným zařízením. Než to jsou hlediska práva soukromého. Stížnost přehlíží, že důsledky, z nich plynoucí, týkají se ovšem otázky soukromoprávní povinnosti obžalovaného k provedení zabezpečovacích opatření v poměru jeho jakožto nájemce k vlastníku nemovitosti, po případě otázky soukromoprávní povinnosti k zapravení nákladů na taková opatření, že však otázka po subjektu trestní odpovědnosti za opomenutí ochranných opatření nedochází v nich svého rozřešení, poněvadž tato odpovědnost dle práva veřejného je jiného druhu, podkladu i rozsahu, než odpovědnost smluvní. S hlediska práva trestního vzešla odpovědnost za opomenutí ochranných opatření pro toho, kdo, znaje život lidský ohrožující stav věci, byl k ní v poměru faktické moci jí disponovati. Osobou takovou byl v případě tomto obžalovaný. Jakožto skutečnému uživateli (mimo to smluvně vý-

hradně oprávněnému nájemci) pozemku, na němž jáma je vykopána, bylo především obžalovanému umožněno seznati nebezpečný stav žumpy, jakmile s ní zmizela prkna otvor zakrývavší; rozsudek též zjišťuje právě proto, že obžalovaný dříve kryt žumpy obnovoval, že si byl obžalovaný toho vědom, že jáma, není-li zakryta, ohrožuje lidskou bezpečnost. Nehledě ani k zásadě Šu 1297 obč. zák. byl tedy také dle Šu 335 tr. zák. v každém případě v první řadě obžalovaný povinen učiniti nějaké ochranné opatření, kterým by se nebezpečnost pro lidské zdraví a život zamezilo. Toto opatření mohl učiniti dvojím způsobem, buď provést sám potřebnou ochrannou opravu — a nepokládal-li se za povinna k hrazení nákladů této opravy, požadovati je na vlastníku majetku —, aneb upozorniti vlastníka na tento stav a z toho vznikající nebezpečí a v případě, že by byl vlastník nápravy neučinil, alespoň na stav upozorniti příslušné úřady. Dle svého doznání ani toho ani onoho neučinil, takže nalézací soud, zjistiť, že stěžovatel si byl vědom nebezpečí, hrozícího ze stavu žumpy, a že smrt Kurta F-a s opomenutím stěžovatelovým jest v příčinné souvislosti, právem podřadil jednání jeho skutkové povaze přečinu dle Šu 335 tr. zák.

Čís. 1734.

S hlediska Šu 174 I c) tr. zák. nezáleží na tom, že mimo jiné osoby též pachatel krádeže nesnáz způsobil; nespadá sem jen nesnáz, kterou si poškozený přivodil sám.

(Rozh. ze dne 24. září 1924, Zm II 191/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Uh. Hradišti ze dne 17. listopadu 1923, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle Šu 83 tr. zák. a zločinem krádeže podle §§ 171, 174 I c), 174 II a) tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Neprávem tvrdí zmateční stížnost, dovolávajíc se číselně zmatku čis. 9 a), věcně čis. 10 Šu 281 tr. ř., že napadeným výrokem byl zákon nesprávně vyložen, protože zákon, jak prý plyne i ze slov samého zákona, v Šu 174 I c) uvedených, zejména použitých slov »anebo jiné«, má na zřeteli pouze událost, která spadá mimo sféru pachatelů, a která způsobem a příčinou svého vzniku a vystoupení není podmíněna jejich jednáním, zkrátka událost, vzniklou bez přičinění pachatelů a tedy takovou, která tu jest již před trestným jednáním a které používají pachatelé jen jako vhodné příležitosti k provedení krádeže, jak tomu bylo v tomto případě, kde stěžovatel sám se spolupachatelem byl odsouzen pro zločin dle Šu 83 tr. zák. a Šu 171 tr. zák., spáchaný za okolností, jež označuje soud za »nesnáz«. Než tento právní názor stěžovatelův není správným. Odcizení předmětů z místností majitelky, spáchané v její tísní, správně kvalifikoval nalézací soud jako zločin krádeže dle Šu 174 I c) tr. zák., neboť nepadá nikterak na váhu, že mimo jiné osoby též obžalovaný ne-